

Program Rewitalizacji Gminy Deszczno na lata 2016-2025

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PLAN SPOTKANIA

- WPROWADZENIE I METODOLOGIA REWITALIZACJI
- Diagnoza oraz wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji
- Rola Komitetu Rewitalizacyjnego

CEL SPOTKANIA

Przedstawienie podstawowych zasad dotyczących
Rewitalizacji

NA POCZĄTEK TROCHE TEORII...

PODSTAWA OPRACOWYWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji Gminy Deszczno na lata 2016-2023 jest opracowywany zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku.

Program Rewitalizacji to bardzo ważny dokument, od którego zapisów będzie zależało to, na co zostanie wydana znacząca ilość środków UE przewidziana w okresie programowania 2014-2020 dla gminy.

USTAWA VS. WYTYCZNE – CHARAKTER

Ustawa

Ustawa ma charakter zbioru narzędzi, służących prowadzeniu efektywnych procesów rewitalizacji

Wytyczne

Ramowy dokument warunkujący wydawanie środków unijnych na lata 2014-2020 na przedsięwzięcia rewitalizacyjne

USTAWA VS. WYTYCZNE – KONSULTACJE

Ustawa

Zarząd właściwego powiatu,
Zarząd województwa,
Właściwy wojewoda, Właściwe
organy wojskowe, właściwy
komendant powiatowy,
operatorzy uzbrojenia terenu,
mieszkańcy

Wytyczne

Mieszkańcy, władze
publiczne, organizacje
społeczne, przedsiębiorcy

USTAWA VS. WYTYCZNE – CEL

Ustawa

Stworzenie ram prawnych dla skutecznych procesów rewitalizacyjnych, które zachęcać będą podmioty publiczne i prywatne do współpracy i kontentacji środków i działań na obszarach zdegradowanych

Wytyczne

Dotyczą kryteriów i wymogów, jakie muszą spełniać projekty rewitalizacyjne, które ubiegają się o wsparcie ze środków UE

USTAWA VS. WYTYCZNE – IDEA

Ustawa

Dostępność do szerokiego wachlarza narzędzi ułatwiających procesy rewitalizacji

Wytyczne

Główny nacisk został położony na odpowiednie przygotowanie programów rewitalizacji stanowiących wymóg konieczny uznania projektu z niego wynikającego za „rewitalizacyjny”

REWITALIZACJA

Proces wyprowadzania obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar na którym występuje stan kryzysowy, wynikający z koncentracji negatywnych zjawisk **społecznych**, jak bezrobocie, ubóstwo, niski poziom kapitału społecznego lub niski poziom edukacji

oraz negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej ze sfer:

- ❑ **gospodarczej** (np. niski stopień przedsiębiorczości),
- ❑ **środowiskowej** (np. wysoka emisja szkodliwych gazów i pyłów),
- ❑ **przestrzenno-funkcjonalnej** (np. utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej)
- ❑ **technicznej** (np. niedostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych).

STAN KRYZYSOWY

Stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

STAN KRYZYSOWY

Stan Kryzysowy

Negatywne zjawiska

II

Sfera Społeczna

+

Sfera

Środowiskowa

+

Sfera

Gospodarcza

+

Sfera

Środowiskowa

+

Sfera

Przestrzenno-funkcjonalna

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów.

OBSZAR REWITALIZACJI

Cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk i może obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego.

Max. 30%
mieszkańców Gminy

Max. 20%
Powierzchni Gminy

PROGRAM REWITALIZACJI

Wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

ETAPY PRAC NAD PROGRAMEM REWITALIZACJI

ZASADY PROGRAMOWANIA REWITALIZACJI

KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI

- ujęciu działań rewitalizacyjnych w sposób kompleksowy, w których uwzględnione będą projekty współfinansowane ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Projekty powinny być powiązane oraz wspólnie oddziaływać na zdiagnozowaną sytuację kryzysową.

KONCENTRACJA PROGRAMU REWITALIZACJI

- skupieniu działań w ramach programu rewitalizacji na terenach obejmujących całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją zdiagnozowanych problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Możliwa jest również realizacja projektów rewitalizacyjnych zlokalizowanych poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

- jest szczególnie ważna i obejmuje kilka różnych wymiarów. Jej spełnienie jest wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych. Ważna jest komplementarność: przestrzenna, problemowa, proceduralno-instytucjonalna, międzyokresowa oraz źródeł finansowania.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

- oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

- oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

- oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

- w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie ma zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013). Z tego względu możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

- oznacza, że projekty rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji powinny być **realizowane** przy pomocy wsparcia **ze środków EFRR, EFS i FS** z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

- program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy tj. społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

ZASADY PROGRAMOWANIA REWITALIZACJI

- Najważniejszy w rewitalizacji jest aspekt społeczny, dlatego trzeba przede wszystkim zaplanować działania ukierunkowane na zmniejszenie lub likwidację negatywnych zjawisk społecznych, występujących na danym obszarze, (tzw. działania „miękkie” finansowane ze środków EFS).
- Jednak jeśli dla osiągnięcia założonych efektów społecznych rewitalizacji niezbędne okaże się zrealizowanie także projektów infrastrukturalnych „twardych”, finansowanych ze środków EFRR, to muszą one mieć wyłącznie charakter uzupełniający wobec działań „miękkich

PRZYKŁADOWY SCHEMAT DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH 1

PRZYKŁADOWY SCHEMAT DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH 2

DZIAŁANIA INFRASTRUKTURALNE Z EFRR

PROJEKT TWARDY

DZIAŁANIA SPOŁECZNE Z EFS

PROJEKT MIĘKKI

ZAKŁADANY REZULTAT REWITALIZACJI

DIAGNOZA GMINY

PROBLEMY

Niska aktywność społeczna,

Niewystarczająca infrastruktura melioracyjna,

Zły stan obiektów cennych historycznie i kulturalnie,

PROBLEMY

Nierównomierny rozwój sołectw,

Istnienie przestrzeni popegeerowskich i zdegradowanych,

Znikoma rozpiętość gałęzi przemysły,

PROBLEMY

Występowanie terenów zagrożonych
powodzią,

Brak przestrzeni do aktywizacji społecznej,

Niewykorzystany potencjał turystyczny,

POTENCJAŁ

Bezpośrednie sąsiedztwo Gorzowa
Wielkopolskiego,

Atrakcyjność przyrodnicza o wysokiej
przydatności turystycznej,

Dogodne połączenia komunikacyjne,

POTENCJAŁ

Występowanie zabytkowych obiektów –
budownictwo sakralne

Atrakcyjność przyrodnicza, rzeka Warta o
wysokiej przydatności turystycznej,

Trwałe więzi mieszkańców z regionem,

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

ANALIZOWANE WSKAŹNIKI

- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze(I)
- Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze(II)
- Udział bezrobotnych pozostających bez prac ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze(III)
- Liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców (IV)
- Liczba przestępstw kryminalnych przypadających na 100 mieszkańców
- Funkcjonowanie organizacji pozarządowych

Wyszczególnienie	Białobłocie	Bolemin	Borek	Brzozowice	Ciecierzycze	Deszczno	Dzierżawice	Dzierżów	Glinik	Karnin	Gmina
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze - gorzej, gdy więcej	3,75%	3,81%	4,22%	2,94%	4,23%	2,95%	2,99%	1,80%	2,46%	2,31%	2,98%
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze - gorzej, gdy więcej	1,88%	1,27%	1,69%	1,47%	1,24%	1,18%	1,49%	0,99%	0,25%	0,51%	0,96%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze - gorzej, gdy więcej	16,67%	33,33%	20,00%	14,29%	11,76%	20,00%	0,00%	0,00%	10,00%	0,00%	14,92%
Liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców	5,93	6,26	6,41	7,34	8,00	12,42	4,30	7,43	8,74	11,41	8,34
Liczba przestępstw kryminalnych przypadających na 100 mieszkańców	1,69	1,25	0,58	1,13	0,80	0,72	1,08	1,13	1,29	1,87	1,03
Organizacje pozarządowe	0	0	2	1	1	8	1	0	2	0	18

Wyszczególnienie	Kiełpin	Koszęcin	Krasowiec	Maszewo	Niwica	Orzelec	Osiedle Pozn.	Prądocin	Płonica	Łagodzin	Ulim	Gmina
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze - gorzej, gdy więcej	3,03%	4,88%	3,47%	1,88%	0,00%	7,35%	2,09%	3,52%	1,89%	3,17%	3,08%	2,98%
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze - gorzej, gdy więcej	1,01%	2,44%	0,58%	0,47%	0,00%	4,41%	0,49%	0,00%	0,63%	1,76%	0,28%	0,96%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze - gorzej, gdy więcej	33,33%	50,00%	16,67%	25,00%	0,00%	40,00%	11,76%	12,50%	0,00%	0,00%	9,09%	14,92%
Liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców	7,69	4,23	8,81	5,49	7,32	7,63	7,40	7,94	3,67	10,99	6,81	8,34
Liczba przestępstw kryminalnych przypadających na 100 mieszkańców	0,00	0,00	2,30	1,83	14,63	0,00	0,25	1,47	0,00	0,90	0,90	1,03
Organizacje pozarządowe	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	18

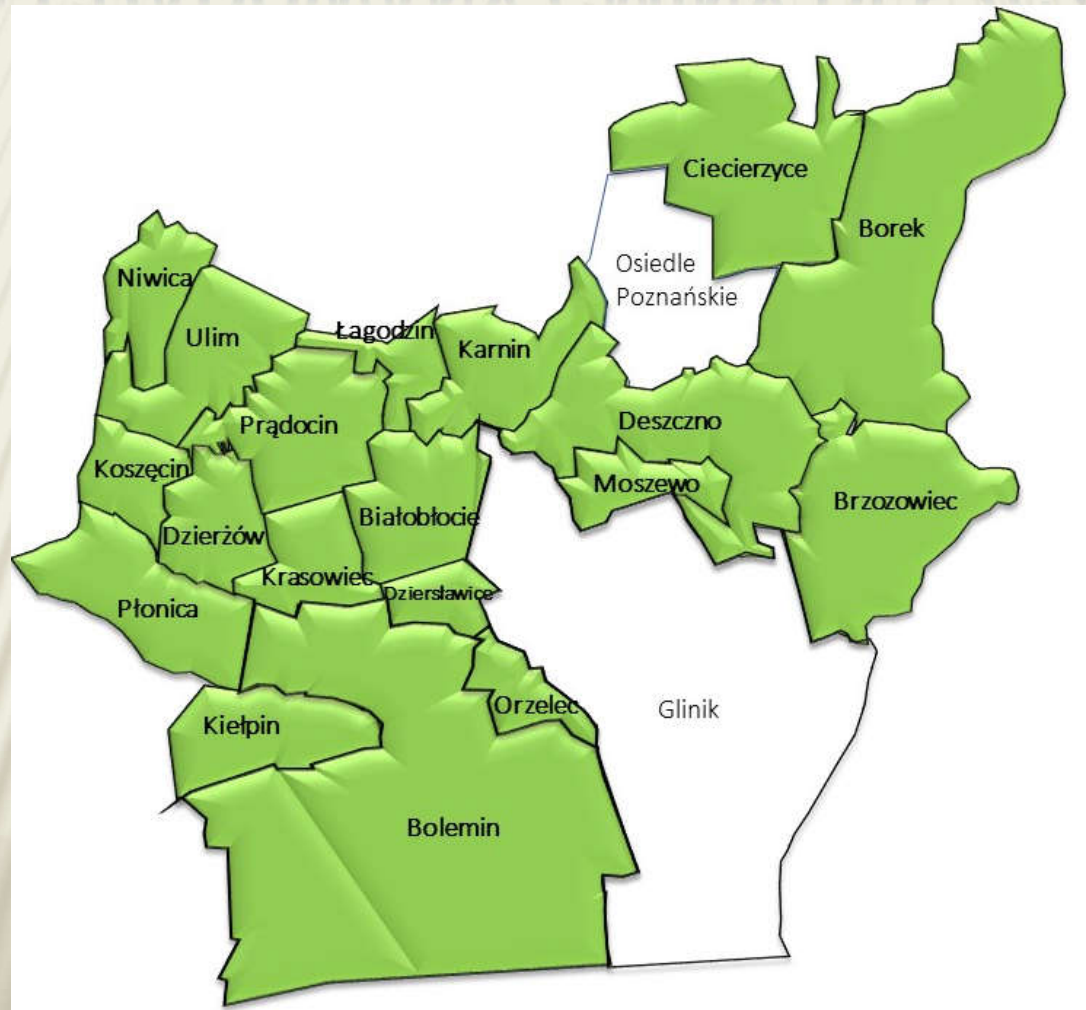

OBSZAR ZDEGRADOWANY

- ✘ Na podstawie analizy wskaźników wybrano obszary zdegradowane, których minimum dwa badane parametry przyjmowały mniej korzystne wartości, niż średnia dla Gminy.

OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY DESZCZNO

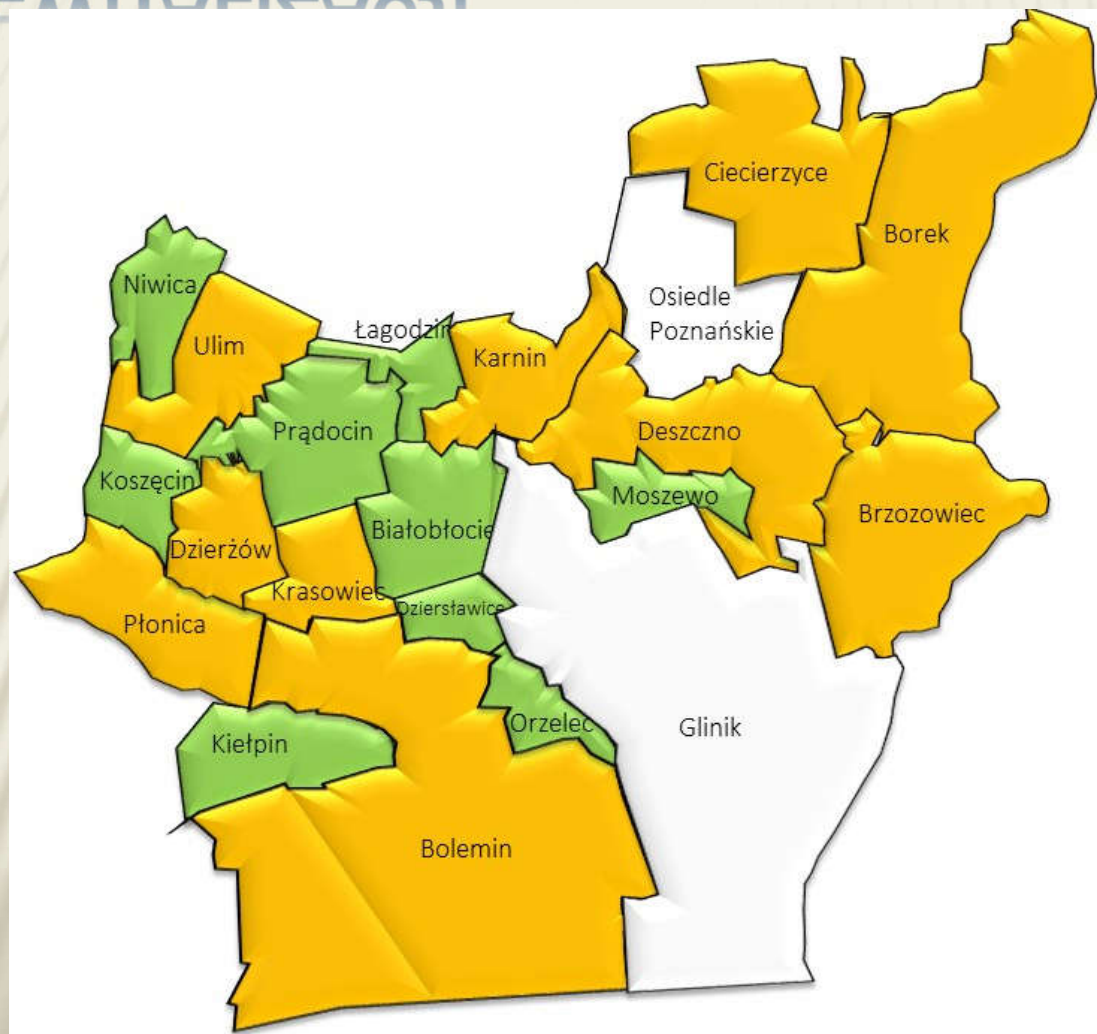
OBSZAR REWITALIZACJI

- × Aby wyłonić obszar rewitalizacji na terenie Gminy Deszczno, wykorzystano dane świadczące o potencjale danych sołectw. Zbadano występowanie obiektów o wartościach historyczno-sakralnych oraz liczbę ludności powyżej średniej liczby ludności Gminy. W ten sposób wyłoniono 10 sołectw kwalifikujących się do obszaru rewitalizacji.

OBSZAR REWITALIZACJI

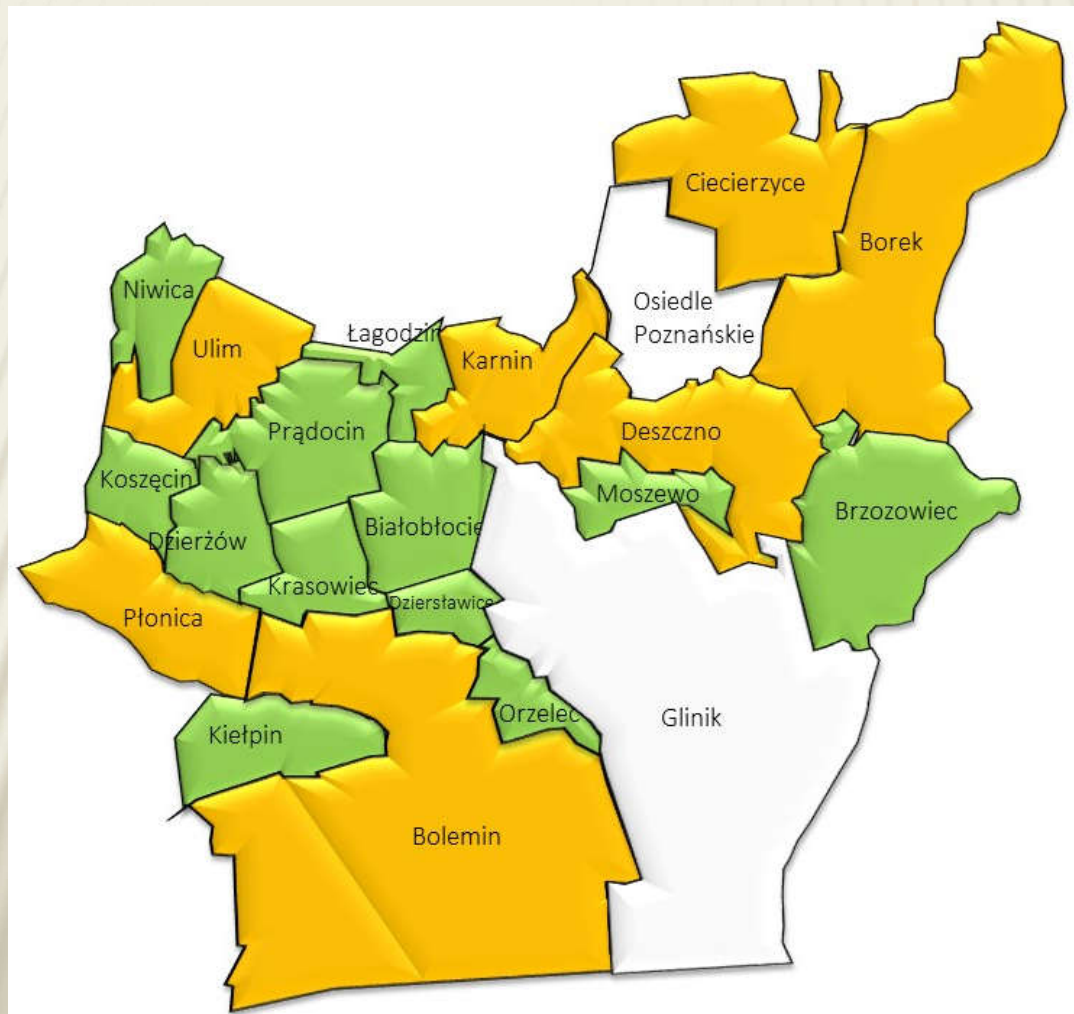

OBSZAR REWITALIZACJI

- × Z uwagi na przekroczenie limitów dotyczących liczby mieszkańców (max. 30%) oraz powierzchni (max. 20%) zajmującej obszar rewitalizacji, dokonano kolejnego kroku pozwalającego wyłonić obszary o największym potencjale. Badanym kryterium był dostęp do Szkół Podstawowych na terenie Gminy, w ten sposób wyłoniono siedem sołectw, które tworzą obszar zdegradowany.

OBSZAR REWITALIZACJI

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

- × W ramach „Programu Rewitalizacji dla Gminy Deszczno na lata 2016-2023” zaplanowano przedsięwzięcia „miękkie” ukierunkowane na zniwelowanie problemów w sferze społecznej. Głównym celem tych przedsięwzięć będzie włączanie i zapobieganie marginalizacji mieszkańców z defaworyzowanych grup społecznych (m.in. osób starszych, bezrobotnych, dzieci z ubogich rodzin).

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

- × Modernizacja obiektów sakralnych w miejscowościach: Deszczno, Ulim, Bolemin/Płonica, Ciecierzycy, Borek;
- × Zagospodarowanie Zalewu w miejscowości Karnin;
- × Termomodernizacja budynków Szkół Podstawowych w miejscowościach: Ulim, Deszczno;
- × Nadanie nowej funkcji budynku dworca w Deszcznie;
- × Modernizacja ciągów komunikacyjnych w Zespole Szkół w Deszcznie;
- × Termomodernizacja budynku OSP w Deszcznie.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

I

- Diagnozowanie i wyznaczanie OZ i propozycji OR

II

- Opracowanie PR

III

- Ustalanie zasad powołania Komitetu Rewitalizacyjnego (forma kontroli obywatelskiej nad PR)

SKŁAD KOMITETU REWITALIZACYJNEGO

SKŁAD KOMITETU REWITALIZACYJNEGO – POZOSTALI CZŁONKOWIE

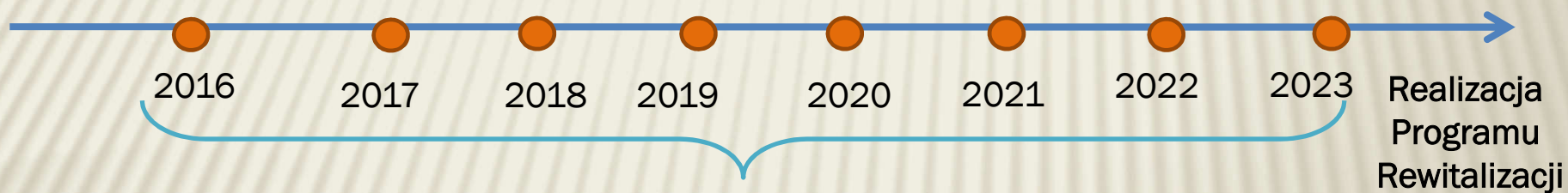
SKŁAD KOMITETU REWITALIZACYJNEGO

- × Wybór kandydatów na członków Zespołu ds. realizacji programu rewitalizacji zostanie poprzedzony zbieraniem kandydatur przez minimum 14 dni. Ogłoszenie dotyczące naboru zostanie zamieszczone na stronie internetowej Gminy Deszczno oraz stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy. Wybór nastąpi w z góry określonym terminie w miejscu do tego przeznaczonym, a kandydaci zostaną wybrani zwykłą większością głosów na spotkaniu elekcyjnym.

SKŁAD KOMITETU REWITALIZACYJNEGO

Zespół ds. Realizacji Procesu
Rewitalizacji

SKŁAD KOMITETU REWITALIZACYJNEGO

Wszelkie ważne decyzje związane z procesem realizacji Programu Rewitalizacji tj. aktualizację będzie opiniowany przez ZRPR a decyzja zostanie podjęta gdy zostanie zaakceptowana przez:

- Wójta;
- min. 2/3 członków Komitetu Rewitalizacji ;
- min. 250 przedstawicieli grup interesariuszy z obszaru rewitalizacji wyrazi na to zgodę.

DYSKUSJA

× Pytania:

1. Jakie grupy powinny reprezentować osoby wchodzące w skład Komitetu Rewitalizacyjnego ?
2. Ile osób powinien liczyć Komitet Rewitalizacyjny?
3. Ile lat powinna trwać kadencja Komitetu Rewitalizacyjnego?
4. Jakie kompetencje i obowiązki powinni mieć członkowie Komitetu Rewitalizacyjnego ?

DZIĘKUJE ZA UWAGĘ